

Ποιος προκαλεί ζημιά στα καλλιέργειες βολβών;

Автор(и): проф. д-р Стойка Машева, ИЗК "Марица" Пловдив; гл.ас. д-р Дима Маркова; проф. д-р Винелина Янкова, ИЗК "Марица" в Пловдив

Дата: 12.04.2018 Брой: 4/2018

Ψευδοπερονόσπορα σε κρεμμύδι, σκόρδο και πράσο (*Peronospora destructor* (Berk.) Casp.)

Πρόκειται για τη νόσο με τη μεγαλύτερη οικονομική σημασία για το κρεμμύδι. Προσβάλλει κρεμμύδια για φύτεμα, κρεμμύδια για βολβό και κρεμμύδια για πράσινο, καθώς και φυτώρια παραγωγής σπόρου. Από μολυσμένο φυτευτικό υλικό αναπτύσσονται αδύναμα, χλωρωτικά φυτά με κυρτά φύλλα. Σε υψηλή υγρασία αέρα, τα φύλλα καλύπτονται από ένα χαλαρό βιολετί επίχρισμα που σχηματίζεται από τον σπορισμό του μύκητα.

Μεταφερόμενες από τα ρεύματα του αέρα, οι σπόροι φθάνουν στις μασχάλες των φύλλων των υγιών φυτών και προκαλούν νέες μολύνσεις. Αργότερα, στα φύλλα εμφανίζονται κιτρινωπές, εσοχές κηλίδες από καμένο ιστό. Ο

Stemphylium allii τις αποικεί δευτερογενώς και αυτές μαυρίζουν. Σε υγρά χρόνια, η νόσος προσβάλλει ολόκληρη τη φυλλική μάζα, και στον ψευδοβλαστό κατεβαίνει στους βολβούς και τους μολύνει. Διαχειμάζει ως μυκήλιο σε μολυσμένους βολβούς και ως ωοσπόρια στο έδαφος. Οι σπόροι του μύκητα βλασταίνουν σε σταγόνα νερού σε θερμοκρασία 7-16⁰C. Προσβάλλει σε μικρότερο βαθμό πράσο και σκόρδο. Οι προληπτικές θεραπείες εφαρμόζονται όταν οι συνθήκες είναι ευνοϊκές για την ανάπτυξη του παθογόνου. Η θεραπεία πραγματοποιείται μετά την εμφάνιση των πρώτων κηλίδων: Acrobat Plus WG 200 g/στρ; Μίγμα Βορδό 20 WP 375-500 g/στρ; Zoxis 250 SC 80-100 ml/στρ; Corsate 60 WG 30-40 g/στρ; Melody Compact 49 WG 185 g/στρ; Orvego 70 ml/στρ; Pencozeb 80 WP 200-250 g/στρ; Pencozeb 75 WG 210-260 g/στρ; Polyram DF 180-220 g/στρ; Presidium One 83-100 ml/στρ; Ridomil Gold MZ 68 WG 250 g/στρ; Ridomil Gold R WG (ισχύει έως 31.06.2020) 500 g/στρ; Signum WG 150 g/στρ;

Μωβ κηλίδα σε καλλιέργειες Allium (*Alternaria solani* f. sp. *porri* Sor.).

Στα φύλλα εμφανίζονται μικρές υδατώδεις κηλίδες με λευκά κέντρα. Μεγεθύνονται, γίνονται καφέ έως μωβ, με κόκκινο ή μωβ περίγραμμα και κίτρινο φωτοστέφανο. Μεγάλες κηλίδες μπορεί να συγχωνευθούν και να καλύψουν ολόκληρο το φύλλο. Ο ιστός πάνω από τις κηλίδες πεθαίνει. Η νόσος αναπτύσσεται υπό συνθήκες υψηλής υγρασίας. Ο σπορισμός λαμβάνει χώρα τη νύχτα στην υγρή επιφάνεια του φύλλου. Ο έλεγχος πραγματοποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου βλάστησης: Μίγμα Βορδό 375-500 g/στρ; Zoxis 250 SC 80-100 ml/στρ; Ortiva Top SC 100 ml/στρ; Ridomil Gold R WG (ισχύει έως 31.06.2020) 500 g/στρ;

Μύγα του κρεμμυδιού (*Delia antiqua* Meig.)

Στη χώρα μας είναι εξειδικευμένο εχθρό του κρεμμυδιού, αλλά προσβάλλει ελαφρά και το σκόρδο. Η μύγα του κρεμμυδιού αναπτύσσει δύο πλήρεις και μια μερικώς τρίτη γενιά. Διαχειμάζει ως νύμφη στο έδαφος σε βάθος 10-20 cm. Η πτήση των μυγών της πρώτης γενιάς ξεκινά στα τέλη Απριλίου. Γεννούν τα αυγά τους στα φύλλα, στους βολβούς και στην επιφάνεια του εδάφους κοντά στα φυτά. Ζημιές προκαλούν οι προνύμφες της πρώτης γενιάς. Εισχωρούν στα φυτά στη βάση των φύλλων. Δημιουργούν διαμήκεις στοές στους βλαστούς και κινούνται προς το βολβό. Τα κατεστραμμένα φυτά υστερούν στην ανάπτυξη, μαραίνονται, ξαπλώνονται και τελικά στεγνώνουν. Ως αποτέλεσμα της ζημιάς, οι ιστοί ζυμώνονται και εκπέμπουν μια δυσάρεστη μυρωδιά σάπιου κρεμμυδιού. Σε ένα μόνο φυτό μπορούν να αναπτυχθούν αρκετές προνύμφες, και αν δεν μπορούν να τραφούν επαρκώς, επιτίθενται στους βλαστούς γειτονικών φυτών. Ο χημικός έλεγχος στοχεύει στους ενήλικες πριν από τη

γέννα, σε κατώφλι 5 μύγες/10 χτενίσματα με εντομολογικό δίχτυ. Οι μύγες εμφανίζονται την άνοιξη κατά την άνθηση του βυσσινιά και του αγριοράδικου. Η ψεκασμοί πραγματοποιούνται με εντομοκτόνα ευρέος φάσματος – Vaztak New 100 EC 0.03% και Meteor 0.08%.

Σκώρος του κρεμμυδιού (*Acrolepia assectella* Zell.)

Ζημιώνει κρεμμύδι, σκόρδο και πράσο που καλλιεργούνται για φρέσκια κατανάλωση και για παραγωγή σπόρου. Αναπτύσσει δύο γενιές ετησίως. Διαχειμάζει ως ενήλικο έντομο και ως νύμφη σε υπολείμματα φυτών και άλλες κατάλληλες προστατευμένες θέσεις. Τα αυγά τοποθετούνται μεμονωμένα στα φύλλα και τα ταξίθια του κρεμμυδιού. Αρχικά, οι κάμπιες ξύνουν στενές λωρίδες, μετά από τα οποία διεισδύουν στα φύλλα ή στους ανθοφόρους βλαστούς, τρέφονται με το παρέγχυμα του φύλλου με τη μορφή επιμηκυσμένων λωρίδων χωρίς να επηρεάζουν το άνω επιδέρμιο. Καθώς τα φύλλα μεγαλώνουν, το επιδέρμιο σπάει. Οι κάμπιες εισέρχονται στα ταξίθια, τρυπούν στα άνθη και μέρος των σπόρων ξεραίνεται. Λόγω της ζημιάς στους ανθοφόρους βλαστούς του κρεμμυδιού και του πράσου, η απόδοση του σπόρου μειώνεται και η ποιότητά του επιδεινώνεται. Οι φυτώρια κρεμμυδιού πρέπει να ψεκάζονται πριν οι κάμπιες διεισδύσουν στους ιστούς: 1η γενιά – τέλη Μαΐου – αρχές Ιουνίου; 2η γενιά – τέλη Ιουλίου – αρχές Αυγούστου. Αποτελεσματικά εντομοκτόνα είναι τα Vaztak New 100 EC 0.03%; Meteor 0.08% και Deka EC/Desha EC/Dena EC/Poleci/Decis 50 ml/στρ.

Μύγα δακτυλιοειδών ορυχείων σε καλλιέργειες *Allium* (*Napomyza gymnostoma* Loew)

Ζημιώνει καλλιέργειες *Allium*, αλλά η μεγαλύτερη και πιο αισθητή ζημιά παρατηρείται στο πράσο. Η μύγα δακτυλιοειδών ορυχείων αναπτύσσει 3-4 γενιές ετησίως. Διαχειμάζει ως νύμφη σε βλαστούς πράσου, που βρίσκεται στο τέλος του ορυχείου, και πολύ σπάνια στο έδαφος κάτω από το φυτό. Η ζημιά στις περισσότερες περιπτώσεις ανιχνεύεται μετά τη συγκομιδή της καλλιέργειας. Στην περιοχή του ψευδοβλαστού, στα εξωτερικά 3-4 φύλλα, παρατηρούνται σχεδόν ευθύγραμμα ορυχεία κατευθυνόμενα προς τη βάση. Καθώς μεγαλώνουν, οι βλαστοί των κατεστραμμένων φυτών σπάνε κατά μήκος και μέσα από τις ρωγμές εισέρχονται παθογόνοι, προκαλώντας σήψη. Μερικές φορές ο ψευδοβλαστός του πράσου, κατεστραμμένος από τη μύγα, ροζιάζει και σαπίζει κατά την αποθήκευση. Στους βλαστούς έντονα μολυσμένων φυτών, μπορούν να βρεθούν μεταξύ 5 και 15 προνύμφες και νύμφες. Ο χημικός έλεγχος πρέπει να στοχεύει στις ενήλικες μύγες, πριν από τη γέννα. Οι προνύμφες οδηγούν κρυφό τρόπο ζωής και παραμένουν σχεδόν άτρωτες στα προϊόντα που χρησιμοποιούνται. Η πιο κατάλληλη στιγμή είναι η περίοδος μαζικής πτήσης των μυγών – τέλη Μαρτίου-αρχές Απριλίου, πριν

έχουν γεννήσει το κύριο ποσό των αυγών. Κατάλληλα προϊόντα φυτοπροστασίας είναι: Vaztak New 100 EC 0.03% και Meteor 0.08%.